

Srčno se veselim, da si zadovoljen s Tvojim tukajšnjim obiskom. Tudi meni je bilo v veliko veselje, da sem Te videl in da sva v najinih podrobnih razgovorih vnovič ugotovila najino popolno soglasje v vseh vodilnih ciljih. Njih uresničitev bo našim državam prinesla velik blagoslov. Upam, da se bom kmalu mogel odzvati Tvojemu dobrohotnemu pozivu. Srčne pozdrave Citi in Tebi. V zvezem prijateljstvu Viljem.“

Vojna na morju.

13.000 brutto register-ton.

K.-B. Berlin 18. maja. Uradno. Naši podmorski čolni so v Kanalu in na Vzhodni morski obali Angleške zopet 13.000 brutto register-ton sovražnega ladjnega prostora potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Italijanski motorni čoln pred Polo.

K.-B. Dunaj, 15. maja. Iz vojno tiskovnega stana se poroča: Sovražni poizkus dne 14. maja pred dnevnim svitom z nekim brezšumnim torpedomotornim čolnom v pristan Polo v dreti, izjavil se je pred pristanom na pozornosti naših prednjih straž in radi naših varnostnih odredb. Italijanski motorni čoln bil je potopljen, posadka, obstoječa iz korvetnega kapitana in treh mož, od katerih eden težko ranjen, pa vjetra. Sovražno podjetje bilo je navidezno skozi neki oddelok mornarice podpirano. Po dnevnem svitu sunili so nekateri poizvedovalni letalci v severni Adriji na močno sovražno zračno brodovje. Veno uro trajajočih se zračnih bojih sestrelilo se je eno sovražno in eno lastno letalo.

Zopet 21.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 20. maja. Uradno. V zatvorenem okolišu okrog Angleške potopili so naši podmorski čolni zopet 6 parnikov in 2 jadernici z skupno 21.000 brutto-register-tonami. Uspehi so se večinoma na zapadnem obali Anglije in v Kanalu dosegli.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Jugoslovanska mladina.

V posebnem članku se pečamo z veleizdajalskimi dogodki, ki so se v zadnjih dneh v češki prestolici in „zlati Pragi“ godili. Zanimivo je pri temu, da ima velik delež na teh sramotnih dogodkih „jugoslovanska“ mladina. Doma štedi in zbera naš kmet svoje goldinarke, da bi gospoda sina pustil študirati. V Pragi pa zapravlja sinček v družbi ednakih nezrelih in mokronosih fantičkov očetove peneze in uganja na povelje iz inozemstva podplačanih agitatorjev veleizdajstvo. To se je tudi v Pragi zgodovalo in sicer tako očitno, da je morala policija vmes poseti in te jugoslovanske fantaline iz Prage izgnati. Policija ima prav! Ali očetje so reveži, kajti poba zapravi denar, se ne nauči ničesar in pride konečno kot veleizdajalec ali na vislice ali pa v ječo. Ti dogodki v Pragi so dokaz, da slovenska politika še vedno hrepeni po cilju združiti se z vsem kar je Avstriji nasprotno in skušati avstrijsko domovino razbiti. Ta politika je na vsak način velikanska nesreča za slovenski narod in tisti, ki jo propagirajo, nalagajo velikansko odgovornost na svojo osebo. Morda se bode tekomp razprav o veleizdajalskih dogodkih v Pragi kaj natančnejšega izvedelo o tej zlati „jugoslovanski“ mladini.

Dunaj proti Jugoslovantom.

Dunaj, 14. maja. V včerajšnji seji dunajskega občinskega sveta so vložili z mnogo

gimi podpisi predlog, ki predlaga, naj se predloži vladi sledeča prošnja: „Dunajski občinski svet kot zastopnik mesta Dunaja smatra ustanovitev jugoslovenske države, kakršno zahteva državopravna izjava jugoslovenskih poslancev s 30. majnika 1917 za resno nevarnost obstoju monarhije in za nevarno ogrozitev narodnih, gospodarskih in notranjih političnih koristi države ohranjujočega nemškega naroda v celoti in posebno še Dunaja. Pot v Trst, k morju kot svetovni trgovski cesti se mora zavarovati trgovini in prometu za vse čase. To prometno pot k morju so ustvarili v prvi vrsti nemška trgovina in promet, nemški kapital, nemška podjetnost in nemški davčni goldinarji; priveli so Trst k sedanemu napredku in k sedanjemu cvetočemu razvoju; južne pokrajine monarhije so oplodili in jih pospeševali v kulturnem in v gospodarskem napredku. Južna ozemlja monarhije niso čisto slovansko ozemlje, marveč tvorijo deloma staro nemška kulturna tla. Veleposestvo, trgovina in plovba, ruderstvo in industrija so še danes večinoma v nemških rokah. Dunajski občinski svet ugovarja slovesno proti državo razdirajočemu namenu ustanovitev jugoslovenske države in zahteva iz razlogov enakopravnosti ustanovitev nemške mornariške šole v Trstu za desetmilijonski narod Nemcev v Avstriji. Dunajski občinski svet vidi končno v zvesti zvezi monarhije z Nemčijo edino varstvo za državo in popolno jamstvo trajnemu miru in srečni bodočnosti svojih narodov.“

Kemmel.

Kako je iz vsakdanjih uradnih vojnih poročil razvidno, bijejo se v naši sliki označeni pokrajini Kemmel najljutješi boji. Kemmel-hrib, najvažnejšo točko, ta-

kozvani ključ za nadaljne operacije proti Calaisu, iztrgali so Nemci po luti borbi Angležem in Francozom. Ker je važnost tega hriba, za Nemce največjega pomena, žrtvujejo sovražniki sedaj neizmerne žrtve, da bi se ga zopet polastili in Nemcem iztrgali.

Veleizdajalci v Pragi.

Ob priliki jubileja deželnega in narodnega teatra v Pragi, katerega so Čehi izvršili iz političnih vzrokov na prav široki podlagi, odigrali so se v Pragi veliki izgredi, ki so nosili vseskozi veleizdajalski in državi sovražni načrt. Čehi so se zopet enkrat pokazali v pravi luči; pomagale so jim tudi vse druge, z Avstrijo nezadovoljne skupine, tako na primer „jugoslovanska“ mladina, vedno nezadovoljni Poljaki in celo — kar je narančnost nesramnost —, Italijani.

Dogodki so bili tako očitno protidržavni, da je morala ces. kr. policijska direkcija vmes poseči. Izdala je sledeče zanimivo uradno poročilo:

K.-B. Prag, 18. maja. Uradno se razblašča: Dogodki državnosovražnega, da celo veleizdajalskega značaja, ki so se odigrali med tridnevno slavnostjo 50-letnega jubilejnega obstanka češkega deželnega in narodnega teatra, prisili so vladu do protiodredb in sicer se je od strani policijskega ravateljstva izdalo razglas sledeče vsebine:

Kulturelna slavnost jubileja kraljevo-češkega deželnega in narodnega gledališča izredila je večkrat v politične demonstracije in je dovedla slučajno do cele vrste veleizdajalskih dogodkov, kateri so zahivali najstrožje protidredbe.

Vsaka nadaljnja potrebeljivost je radi tega in tudi z ozirom na resnost časa, kojemu take prirede v občne ne pristojajo, izključena ter se skupna javna zbirališča in pohodi brezobzirno in če potreba, siloma razpršijo.

Tuuradna prepoved positve znakov in kokard v barvah večih sovražnih držav (beloplavo-rudeče) se v ozir jemlje in se bode prestoljence te prepovedi po § 11. cesarske naredbe od 20. aprila 1854 sodilo.

Mlađenički jugoslovanski gostje morajo mesto Prag zapustiti.

Intendanca kraljevo-češkega deželnega narodnega gledališča se je na gotove obzavovanja vredne dogodke opozorila ter se je zahtevalo, da jih odpravi, sicer se even-tualno gledališče zapre.

Na ureduštvu periodičnega lista „Narodni Listi“ se je od strani policijskega ravateljstva poslalo sledeči odlok:

V pisavi od Vas urejevanega periodičnega časopisa „Narodni Listi“ stopa klub tuuradnemu odloku z dne 14. februarja 1918 in tam izrečenega strogega svarila vedno bolj očito na dan stremljenje, da vzbudit razpoloženje in simpatije za ententne države in da tako pospešujete interese naših sovražnikov.

Ker so bili sedaj vsi proti temu očitno državi sovražnemu pisanju storjeni koraki cenzurne oblasti brezuspešni, odrejam na podlagi zgoraj omenjenega odloka in odredbe celotnega ministerstva z dne 25. julija 1914 v zmislu § 7 lit. a, zakona z dne 5. maja 1869 ustavitev lista „Narodni Listi“ od 19. maja 1918 naprej.

Ces. kr. dvorni svetnik in vodja policijskega ravateljstva :

dr. Kunz.

Tako uradno poročilo. Prišlo je tako pozno, ali pri nas je že takva navada. „Narodni Listi“ so bili vstavljeni ali so zopet hitro izšli pod novim imenom „Narodne Novine.“ Duh se seveda ne spremeni. In duh se menda tudi ne bode spremenili pri „jugoslovanski“ mladini, ki je bila iz Prage izgnana. Treba bode, da oblast poseže po ostrejših sredstvih, da zadene prave krvce, ki ne hodijo na cesto demonstrirat, marveč sedijo varni in hujskajo ljudstvo v veleizdajo.

Naš cesar v Sofiji.

K.-B. Sofija, 17. maja. Naš cesarsko dvojico so v Sofiji sprejeli tako slovesno. Na kolodvoru sta jih pričakovala kraljevi Boris in princ Cyril poleg mnogih civilnih in vojaških dostojanstvenikov ter nebroj naroda. V kraljevski palači je cesarja in cesarico slovesno sprejel kralj Ferdinand s princesami. Pri svečani pojedini je napil najprvo kralj Ferdinand in izražal veselje, da je sedaj Bolgarska meja naše monarhije, kar da bo pospeševalo politični in gospodarski razvitek Bolgarije. V odgovoru je cesar Karl slavil zavezniško zvestobo Bolgarske, ki naj jo čimpreje venča blagoden mir. Cesar je obiskal tudi bolgarski glavni stan, kjer ga je nagovoril generalisim Jekov. Cesar je odlikoval z redovi vse odličnejše bolgarske civilne in vojaške odličnjake,

čez Donavo med krajema Corabia in Giurgiu, da se dobi zveza z ogrskimi železnicami čez Červeno vežo (Roten-Turn-Pass) in izgradnjo proge Jassy-Pascani za glavno železnico prve vrste.

Nadaljni členi zadevajo že znane dogovore o povrnitvi železniškega materiala ter iz osebnega, prtljažnega in tovornega prometa pred izbruhom vojne izvirajoče plačilne obveznosti itd.

Objavljata se tudi med Avstro-Ogrsko in Rumunijo sklenjena pogodba, po kateri Rumunija proti letni priznalnini 1000 lemov daje Avstro-Ogrska v zakup ladjedelnice v Turn-Severinu z vsemi napravami in poslopiji vred. Teh naprav Avstro-Ogrska ne sme nikdar še naprej dati v zakup kaki drugi državi. Ako Rumunska zakupne pogodbe ne odpove tri leta pred potekom, velja za podaljšano za nadaljnih 10 let. Avstro-Ogrska si tudi pridržuje, da deloma ali popolnoma vzame v zakup otroke Simianu, Korbu in Ostrovumare.

Med našo in nemško vlado se je sklenila pogodba, po kateri Avstro-Ogrska najkasneje štiri tedne po podpisu nemško-rumunskega miru v ozemlju nad turn-severinsko ladjedelnico v okviru od Rumunije v zakup vzetega okoliša prepusti Nemčiji enako velik del zemljišča, kakor ga obsegata dosedanja posebna nemška ladjedelница, za napravo nove nemške ladjedelnice. Za opustitev dosedanega nemškega ladjedelniškega obrata na tem mestu dobi Avstro-Ogrska enkratno odškodnino 350.000 mark. Nemška vlada se tudi zaveže, da ponudi Avstro-Ogrski 10 odstotno kapitalsko udeležbo pri nemški ladjedelnici v Giurgiu in primerno nadzorstvo v nadzorstvenem svetu. Ta ladjedelnica bo z avstrijskimi in ogrskimi naročili ravnala tako, kakor z nemškimi.

Rumuńska vlada potrdi to pogodbo v vseh točkah.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Hijene. Opazili smo že marsikatero nepramnost v prvaških listih. Ali kar sta si v zadnjih številkah „Slov. Gospodar“ in „Straža“ dovolila, to je že tako ustudno, da človek res ne ve, ali sedijo v uredništvi teh listov ljudje ali pa groboskrumne hijene. Kakor znano, je umrl gosp. Maks Straschill na Bregu pri Ptiju. Kako priljubljen in sploštan je bil, pokazal je njegov pogreb. Pa to je vse eno; tudi ko bi bil pokojnik ne vem kak zlobnež, veljala bi tudi o njem beseda: „O mrtvih govori le dobro.“ Gospod Straschill je umrl tudi kot katoličan s tolažbami svete vere in je torej ravno katoliško časopisje dolžno, obmolkniti ob odprttem grobu z vsako kritiko. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“, za njimi pa seveda cela druhal ostalih slovenskih listov so se vrgli kakor zbesnele hijene na še toplega mrlja, nepozabnega pokojnika. Lagali so o njem — najsmejnejša je na primer laž, da Straschillov oče niti nemškega ni razumel — psovali so ga na vse načine, kakor živega nasprotnika, in se veselili, ker jim pokojnik ne more več odgovarjati in ker se na more več braniti. To je krščanska morala v naših krajih. Tako nas učijo blagoslovljeni činitelji katoliške vere! O odprtrem grobu prokljinati, na še toplega mrlja pljuvati, to je krščanstvo tistih naših nasprotnikov, ki so nas vedno za brezverce imeli. Tega načela se mi seveda ne boderemo držali. Mi boderemo ostali Kristjani v pravem smislu besede, to se pravi v smislu evangelijske, ki nam veli ljubezen do bližnjega ter celo ljubezen do sovražnika... Vi pa, farizejski lujskači, ki hočete z jugoslovanskim sovraštvom celo naše grobove razrušiti, sramujte se. Vi posnemate le hijene!

Mesto venca na krstu in v blag spomin pokojnega gosp. Maksa Straschilla darovali so ubogim občine Breg pri Ptiju gospa Maria Straschill 40 K., obitelj Johann

Wressnig 20 K., družina Anton Koss 20 K., gosp. Georg Siretz 5 K., vsi iz Brega; nadalje gosp. Alois Repa iz Ptijke gore 20 K. Krajni ubožni svet občine Breg pri Ptiju zavira vsem blagim darovalcem svojo najboljšo zahvalo.

Iz Brega pri Ptiju se nam poroča: Za župana občine Breg pri Ptiju bil je izvoljen gospod Anton Koss, pek, gostilničar in posestnik na Bregu pri Ptiju.

Tatvina. Iz Brega pri Ptiju se nam poroča: V torem dne 21. t. m. ponoči je bila pri posestniku Ignacu Windisch na Gorenjem Bregu ukradena cela konjska oprema v vrednosti 1600 kron. Najditelju tatinskega zločinka se podari 100 kron nagrade.

Celjska orglavška šola. Piše se nam: „Slovenski Gospodar“, to staro motovilo nazzanja, da se od sedaj sprejemajo tudi dekllice v Celjsko orglavsko šolo. To šolo se mora obiskovati tri leta, vodi jo popolnoma neizobražen Bervar. Zadnji čas mu je pomagal poučevati tudi njegov sin, (nič izobrazjen), ki je od začetka vojske do zdaj avanciral do gefrajarja. Odločno svarimo, vse stariše. Mladenč, ki je absoluiral to šolo, je izgubljen, če ne zna kakega rokodelstva. Vsek šuster lahko preživi ženo, organist je ne more preživeti in tudi ne sme imeti, ker župnik nočejo oženjenih. Pomislimo samo, koliko škode je ta šola naredila. Ko bi vsi ti mladi zapeljani ljudje obiskovali učiteljišče tri leta, kolikor izobraženih ljudi bi imeli, katere v tej vojski tako potrebujemo. Mariborski škof, ki je s to šolo že toliko mladih ljudi oropal mladost in življenja, se nič poslednje sodbe ne boji, samo druge z njim straši. Se enkrat svarimo vse stariše pred Celjsko orglavsko šolo.

Tolpa železniških tativ. Iz Maribora se poroča: V neki tukajšnji večji gostilni stanovni so že delj časa sem trije Hrvati, ki so bili skozi njih obnašanje sumljivi: Podnevu so spali, zvečer odšli in se še le zjutraj zopet vrnili. Ko sta prišla dne 14. t. m. dva stražnika v gostilno, da preiščeta sumeče, našla sta le dva in sicer 25-letnega Ivana Belic iz Osijeka in 30-letnega Antona Krcelica iz Blaski-Like. Izdal sta se za trgovinska potovalca in sta trdila, da sta prišla na počitek v Maribor. Oba se je gnalo potem v stražniško sobo. Med potjo poskušal e Krcelic pobegniti, a se ga je kmalu doseglo. Na sumu sta, da pripadata že znani zmkavi tatinški tolpi Matkovič, katera na kolodvorih že dolgo časa svoje zločine vganja in od katere se nahaja že pet članov v mariborski okrožni kaznilnici. Šesti član in sicer vodja tolpe, Matija Matkovič je dne 9. t. m. po težki operaciji iz mariborske bolnišnice pobegnil in še se ga do sedaj ni moglo zasačiti. Belic javil se je bolnim in se ga je bolnišnici izročilo, kjer še je istidan v lastni obleki pobegnil. Tretji, ki se imenuje baje Emerih Rendeli in nosi na desnem očesu črno prevezo, se ni vrnil več v gostilno.

Tatinški vlot pri ces. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru. Dne 10. ali 11. t. m. se je pri okrajnem glavarstvu v Mariboru med drugim ukradla tudi uradna štampilja z avstrijskim orlem in štampilja ces. kr. okrajnega nadkomisarja Schaffernath z njegovim podpisom. Storilca se še dosedaj ni dognalo. Ker pa ni izključeno, da bi se rabilo tve štampilji za ponarejanje listin ali v druge slične čine, se na pozornost istih opozarja.

Krapina-Toplice zdrai giht revma (Hrvatsko) Pojasnila išias
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena!

gaskarju. Jajce je imelo v objemu skoraj meter. Kakšna škoda, da ti ptiči ne žive v današnjih dneh in sicer pri nas! Kako prav bi prišlo gospodinjam ko bi vsak dan imelo vsaj eno tako jajce.

Vezuv pred novim izbruhom. Professor Mellagra, znani učenjak, je preiskaval nedavno Vezuv in dognal, da se je razširilo ognjenikovo srednje žrelo na 12 do 15 metrov v severni smeri, in sicer vled izbruhov v decembri 1917. Plamen se dviga iz Vezuva do 40 metrov visoko in bluva zdaj velikanske množine gorečega in žarečega pepela, znamenje, da se pripravlja v ognjeniku grozne reči.

Slepjarji in zločinci v centralah. „Hlas“ piše pod naslovom: „Kdo gospodari v centralah?“ čitalo v „Obch. listech“ z dne 3. maja: „Nadzornik pravljicne centrale „Geos“ L. Schenker je bil že dvakrat kaznovan zaradi sleparstva. Zdaj ga je prijela oblast tretjič, ker je izvabil od neke tvrdke 1700 K za obljubo, da ji preskrbi 20 vagonov zelenjave za dober kup. Pa se čudimo, da centrale ne izpolnjujejo svoje naloge, ko so vendar pri njih nameščeni na odličnih mestih notorični sleparji.“ Čisto prav. Centrala „Geos“ je tako delovala, da skozi celo zimo na našem trgu jabolk sploh ni bilo, ki so pa prišla pozneje iz skladischa na trg, seveda nedosežno draga, večkrat po 10 K 1 kg. Da je pa nadzornik centrale „Geos“ slepar, se sploh ne čudimo, ker je občeznano, da po nekaterih centralah sede bivši zločinci, da celo take osebe, ki so bile iz mesta iztrirane policijskim potom.

Kaj pa bomo kadili? Kakor poroča tobačna režija trafikant, bo prišel na trg že prihodnje dni „vojni tobak“ za kadilce iz pip. Lahko si je misliti, kako more biti še bolj vojni tobak, kakor je ta, s katerim osrečuje tobačna režija kadilce. Poroča se, da je avstrijska tobačna režija kupila 15 tisoč metterskih stotov starega hmelja. Zakup je posredoval bivši poljski minister. Metterski stot hmelja so plačali po 108—112 K. Dober tek!

Znani matematik padel. Vojska pač ne vpraša, kdo da si in ne dela razlike, temveč kosi vse vprek. V bitki pri Cambrai padel je znani nemški matematik Herbert Herkner, ki je bil genij v svoji stroki. Profesor Born sam slovit strokovnjak piše o njem v strokovnem nemškem listu, da je bil Herkner v matematičnih znanostih pravi fenomen. Taki genij se baje rodi vsakih stot let. Padli strokovnjak je bil sin znanega berlinskega narodnega gospodarja.

Proti muham je treba že zdaj začeti vojsko. Nikjer ne puščajmo ostankov jedi in drugih podobnih snovi, ki se kvarijo in tvorijo glavno gnezdo muh, nudec njih ličinkam hrane v izobilju. Kadars belimo sobe, denimo v apnu nekaj galuna in sicer na 50 litrov vrele vode 1 kg galuna; če primešamo k temu nekoliko sodnega luga, dobimo zmes, ki uničuje ves mrčes in zaledo. Če vlijemo na krožnik nekoliko mleka in pridenemo žlico formalina, ali če vlijemo na sladkor nekaj formalina, kmalu v sobi vse muhe poginejo. Lep, napravljen iz dveh delov kalafonje, iz dela trpentina in olja iz ogrščice, kateremu se prida nekaj sirupa in na lahnem ognju raztopi in zmeša, je izborna muholovno lepilo, ki ga natresemo na papirnate trake ali na brezove šibice. Snažnost in odstranitev vseh razpadajočih snovi jako ovira, da se muhe preveč ne pomnože.

Vojni klobuk. Neki mož, katerega klobuk je bil že nekaj let pred vojno nov, bil je od svojega prijatelja norčevan: „Tvoj klobuk se mi dopade. Koliko kart za mast pa bi ti za njega zahteval?“

Proglasitev neutralnosti Rumunije. „Temps“ poroča: Nova rumunska vlada je vročila officialno izjavo, s katero izjavlja, da je Rumunija neutralna in naznana, da razveljavlja vojaško-politične pogodbe s sporazumom.

Prepooved krmiti zeleno žito. Pri vladajočem izvanrednem pomanjkanju klaje (sena in slame) bi znala lepo stoeča rž in žito kmetovalce zapeljati, da bi zeleno pokrmili, posebno, ker je v nekaterih deželah in pokrajinalah zeleno krmljenje iz travniških pridelkov

RAZNO.

Drago jajce. V Londonu je bilo te dni na dražbi prodano za 1200 K orjaško jajce ptiča iz rodu aefornov, ki je nekoč živel na Mada-